

სამართლისა და პოლიტიკის კონფლიქტი ქართულ
კონსტიტუციონალიზმში, სასამართლო ხელისუფლების მაგალითზე

გვანცა გოგსაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის ფაკულტეტზე საჯარო სამართლისა და პოლიტიკის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

საჯარო სამართალი და პოლიტიკა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ვახუშტი მენაბდე, სოციოლოგიის მაგისტრი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

გვანცა გოგსაძე

05.07.2021

აბსტრაქტი

საუკუნეზე მეტია, რაც სამართლის ფილოსოფიასა და პრაქტიკაში ინტერესი არ ქრება კონსტიტუციონალიზმის პარადოქსების, მათ შორის სამართლისა და პოლიტიკის კოლიზიის მიმართ. ხსენებული თითქოსდა ორი სრულიად დამოუკიდებელი ინსტიტუტი, რომლებიც ერთმანეთისგან გამიჯნული უნდა იყოს, ხშირად კვეთენ ერთმანეთს, რაც ორივეზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს და მეცნიერებს ამ ზემოქმედების კვალის კვლევისკენ უბიძგებს. სასამართლო ხელისუფლება, როგორც სამართლისა და პოლიტიკის დაპირისპირების ერთ-ერთი ადგილი, საქართველოში განსაკუთრებით აქტუალური სასამართლო რეფორმის ე.წ. „მესამე ტალღის“ დროს გახდა და მისი პოპულარობა სახელმწიფოში ბოლო წლებში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების გამო უფრო და უფრო იზრდება. სწორედ ამიტომ, წინამდებარე ნაშრომში შესწავლილია სასამართლო ხელისუფლებასთან დაკავშირებული ის წერტილები, სადაც ქართულ კონსტიტუციონალიზმში სამართალი და პოლიტიკა უპირისპირდებიან ერთმანეთს და შედეგობრივად, რომელი მათგან ახერხებს გამარჯვების მოპოვებას.

საბოლოოდ გამოირკვა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლო, საკანონმდებლო მოწესრიგებითაც კი ვერ წარმოადგენს წმინდად სამართლებრივი ორგანიზმს და იმ ფონზე, რომ ყველა საკითხი ზედმიწევნით არ არის გაწერილი სამართლებრივ აქტებში, პოლიტიკისთვის რჩება მოქმედების თავისუფალი ველი. თუმცა, როგორც კვლევამ აჩვენა, საკითხი იმაზე მეტად კომპლექსურია, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით ჩანს და სამომავლოდ შესაძლებელია მისი შესწავლა განსხვავებული რაკურსიდან.

საგულისხმოა, რომ აქამდე, ამ საკითხის მსგავსი მასშტაბის კვლევა არ განხორციელებულა, შესაბამისად, შეიძლება ითქვას, რომ წინამდებარე ნაშრომი არის

პირველი და ამავდროულად დიდი ნაბიჯი საქართველოს სასამართლო სისტემაში სამართლისა და პოლიტიკის დაპირისპირების კვლევის საკითხში.

საკვანძო სიტყვები: სამართლისა და პოლიტიკის გადაკვეთა, მოსამართლეთა არჩევის პროცედურა, მოსამართლეთა რაოდენობა, მოსამართლეთა პროფესიული მოთხოვნები და პროფესიული გამოცდილება, მოსამართლეთა თანამდებობაზე ყოფნის ვადა, მოსამართლეთა შერჩევაზე უფლებამოსილი ორგანოები, კონსტიტუციური კონტროლის განხორციელება დროში.

Abstract

For more than a century, an interest in the philosophy and practice of law has not diminished in the paradoxes of constitutionalism, including the collision of law and politics. These two institutions are usually found completely independent but they often intersect that has a significant impact on both and pushes scientists to study this impact. The judiciary as one of the objects making a confront between law and politics, became more flowing while realizing a so-called judicial reform in Georgia, particularly, during the "third wave" and its popularity is growing more and more due to the ongoing political processes in the country for recent years. Therefore, in this paper are discussed the points that are related to those judiciary issues which provide opposing constitutionalism law to politics and consequently, the likelihood of winning each of these two sides.

It has finally been found that the court, by purely legislative order, is indeed a legal body, although since not all matters are thoroughly spelled out in legal acts, there remains a free field of action for politics; At the same time, political bodies are also involved in the issues related to the formation of the judiciary, so it is politics that influences the final outcome. However, as research has shown, the issue is more complex than it seems at first glance and it is possible to study it from a different perspective in the future.

It is noteworthy that such large- scaled research has not been conducted before, therefore, it can be said that this paper is the first and at the same time a big step taken in the study of the controversy between law and politics in the Georgian judiciary.

Keywords: Crossroads of Law and Politics, Judicial Election Procedure, Number of Judges, Professional Requirements of Judges and Professional Experience, The Term of Office of Judges, The Bodies Authorized to Select Judges, Constitutional Control over Time.